מני ר"ש היא דאמר כל דבר שהוא משום

שבות אינו עומד בפני כתבי הקודש אימא

סיפא רבי יהודה אומר אפילו אין מסולק מן

הארץ אלא מלא החום גוללו אצלו רבי

שמעון אומר אפילו בארץ עצמה גוללו

אצלו רישא וסיפא רבי שמעון מציעתא רבי

יהודה אמר רב יהודה אין רישא וסיפא ר"ש

מציעתא רבי יהודה רבה אמר הכא

באיםקופה הגדרסת עסקינן ומשום בזיון

כתבי הקדש שרו רבגן איתיביה אביי תוך ד' אמות גוללו אצלו חוץ לד' הופכו על

הכתב ואי אמרת באיםקופה (6) נדרסת עסקינן

מה לי תוך ד' אמות מה לי חוץ לארבע

אמות אלא אמר אביי הכא א באיםקופה

כרמלית עסקינן ורשות הרבים עוברת לפניה

תוך ד' אמות דאי נפיל ומייתי ליה לא אתי

לידי חיוב חמאת שרו ליה רבנן חוץ לארבע

אמות דאי מייתי ליה אתי לידי חיוב חמאת

לא שרו ליה רבנן אי הכי תוך ד' אמות

נמי נגזר דילמא מעייל מרה"ר לרה"י וכי

תימא כיון דמפסקת כרמלית לית לן בה

יהאמר רבא ב המעביר חפץ מתחלת ארבע 🕫

לסוף ארבע והעבירו דרך עליו חייב הכא

במאי עסקינן באיסקופה ארוכה 🕫 אדהכי והכי

מידכר ואיבעית אימא לעולם באסקופה

שאינה ארוכה וסתם כתבי הקדש עיוני מעיין

בהו ומנח להו וליחוש דילמא מעיין בהו

ברה"ר ועייל להו בהדיא לרה"י הא מני 🖰 בן

עזאי הִיא דאמר מהלך כעומד דמי ודילמא

זריק להו מזרק מ דאמר רבי יוחגן מודה בן

עזאי בזורק אמר רב י אחא בר אהבה זאת

אומרת ס ל אין מזרקין כתבי הקודש: היה

קורא בראש הגג וכו': ומי שרי והתניא

להפך יריעה על פניה אלא פורם עליה את הבגד התם אפשר הכא לא אפשר ואי לא

אפיך איכא בזיון כתבי הקודש מפי: הופכו

על הכתב " והא לא נח [אמר רבא] בכותל

משופע [אמר ליה אביי] במאי אוקימתא

רבי יהודה אומר אפילו אינו מִסולק מְן

הארץ אלא מלא החום גוללו אצלו

והא נח ליה חסורי מיחסרא והכי קתני

במה דברים אמורים בכותל משופע אבל

למתניתין בכותל משופע אימא

ר כותבי ספרים תפילין ומזוזות לא התירו להן

צח.

מסורת הש"ם

לאוין סה טוש"ע א"ח סי שנב סעיף א: יז ב מיי פי"ב מהלי שבת :סלכה יד ס"ת הלכה ה סמג עשיו כה טוש"ע י"ד סי רפב סעיף ה: רמד ד מיי פ״א מהלי תפילין הלכה יו טוש"ע י"ד סי רעז [וברב אלפס הלכות ס"ת דף

רב ניםים גאוו

מת.ו:

הא מני בן עזאי היא דאמר מהלד כעומד דמי. עיקר מחנות לפלטיא דרך סטיו חייב ובן עזאי פוטר. ואמרי׳ בשלמא בן עזאי קסבר מהלך כעומד דמי.

רבינו חננאל (המשך) דאהכי עסקינן, דשבת היא ולא מדכר הרבים לרשות היחיד, שהוא ואע״פ כרמלית אלא על גלילא. איבעית גלילא. איבעיה הביס באיסקופה שאינו אריך וסתם כתבי קודש עיוני מעייני בהו, ועל ידי גלילה הוא העיון. לפיכך בידים. דילמא מעיין בהו ברשות הרבים והשלים מלעיוני, ומעייל להו בידיה לרשות היחיד. ודחינן כיון שלא β) נתכוון לעקור להניח אלא כדי אע״פ שנמלד והכניסז לא דאמר מהלך כעומד דמי. ואפילו²) עמד [והביא] מרשות הרבים לכרמלית, ומכרמלית עקר והניח ברשות היחיד, דכי האי גוונא לא מיחייב. ואקשינו וניחוש דילמא לרשות היחיד שאין שם עמידה, דהאמר ר' יוחנז מודה בן עזאי בזורק שחייב. ופרקינן זאת אומרת אין מזרקין כתבי קדוש. היה קורא בראש הגג כר׳. ואוקימנא הגג כו'. ואוקימנא מתני' כולה ר' יהודה היא, והכי קתני, במה דברים אמורים בכותל משופע דהא נח, לפיכך הופכו על הכתב ומניחו ואע"ג דלא התירו חכמים לכותבי ספרים ווכנים לכותב סכום להפוך יריעה על פניה, אלא אם פורס עליה בגד. הכא משום [בזיון] כתבי הקודש התירו להפוך הספר על פניו. משופע דנח הספר עליו

א) לפנינו בגמ' ליתא להאי ועי׳ בבעהמ״א בכאן ודו״ק. ב) מי אפילו אינו מובו כ) עד מפים טים מוכן דאדרבה דבעומד בכרמלית והנים בכרמלית בוודאי פטור גם לרבינו ואולי צ"ל דהוי מני. מתני׳ דלח גזר: ר"ש היא דאמר. לח גזרו שבות בכתבי ואי אמרת באיםקופה הנדרםת מה די תוך ארבע אמות מה לי חוץ לארבע אמות. משום דקאי עליה דרצה מקשי לרצה והוא הדין דהאי פירכא נמי הויא לרב יהודה דאוקי רישא כר"ש: אלא אמר אביי הכא באיםקופת כרמלית עםקינן. ול״ת והל

לא מפליג אביי בין כרמלית לרה"ר לקמן (ש.) גבי לא יעמוד אדם ברה"י וישתה ברה"ר ואיבעיא להו כרמלית מאי ואמר אביי היא היא ואין לומר דדוקה בכתבי הקדש שרי הכה משום בזיון אבל בשאר מילי אסור דלקמן (דף קג.) משמע דליכא שבות כלל באיסקופה כרמלית גבי דחותכין יבלת דקאמר ולאו מי אוקימנא באיסקופה כרמלית ורה״ר לפניה וכיון דאגודו בידו אפילו שבות נמי ליכא משמע דאי הוי שבות לא הוה שרינן גבי כתבי הקדש משום דשבות דמקדש במדינה לא התירו ואור"י דגבי שתיה שייך למיגזר טפי שמא יביא אללו וכן מחט התחובה לו בבגדו דחסרינן לנחת בה מבעוד יום שמא יצא משחשיכה דמייתי לה אההיא דלקמן בפ"ק דשבת (דף יא:) בהנהו שייך למגור טפי גזירה לגזירה מההיא דהכא וא"ת כיון ח׳ דפרישית דספר דהכא לאו דוקא מאי איריא דנקט ספר משחר מילי ולפי ההוח לישנא דמסקינן דסתם כתבי הקדש עיוני מעיין בהו ניחא דספר הוי דווקא וי"ל דנקט ספר לאשמועינן דבראש הגג לא יגלול אללו לאפוקי מדרבי שמעון דאמר שאין לך דבר משום שבות עומד בפני כתבי הקדש: והאמר רכא המעביר חפץ

מתחלת ארבע לסוף ארבע והעבירו דרך עליו חייב. פירש נקונטרס דרך עליו למעלה מיו"ד שהוא מקום פטור ותימה לר"י דאדמייתי מדרבא הוה ליה לאיתויי מת"ק דבן עואי דאמר בפ"ק דשבת (דף ה:) המוליא מחנות לפלטיא דרך סטיו חייב דהיינו דרך מקום פטור וע"כ שמיע ליה ההיא ברייתא דבסמוך מייתי מילתא דבן עואי וכן קשה לקמן (נט.) גבי עומד אדם ברה"י ומטלטל ברה"ר ובלבד שלא יוליא חוץ לד' אמות וקאמר בגמרא הא הוליא חייב חטאת לימא מסייע לרבא דאמר המעביר חפץ כו' ופירש שם הקונטרס דמתני' נמי מיירי בעומד על הגג שלמעלה מי׳ דהוי כעין ההיא דרבא דאיירי במעביר דרך עליו וקשה לפירושו דגג מאן דכר שמיה דרשות היחיד קתני במתני׳ ולא גג וע"ק דבפ"ק דשבת (דף ח:) גבי עומד אדם על האיסהופה כו'

מסיק ובלבד שלא יטול מבעל הבית ויתן לעני ומעני ויתן לבעל הבית ואם נטל ונתן שלשתן פטורין וקאמר ליהוי תיובתא דרבא דאמר רבא המעביר חפץ כו' ומאי קושיא ה"ל למימר דרבא סבר כרבנן דבן עזאי לכך נראה לר"י לפרש דרך עליו כפי" ר"ח שפירש בפ״ק דשבת ש' דרך עליו היינו מימינו לשמאלו דהוה סלקא דעתך דמעביר מלד ימינו לשמאלו דרך גופו דהוי חשובה כמונחת אפ״ה חייב דחשובה כמהלכת דהא מהלכת היא והשתא אתי שפיר דההיא (ס) עומד אדם על האיסקופה דהכא ודלקמן איירי שעומד במקום אחד ואינו זו ממקומו ומעביר מכאן לכאן דרך גופו ואיירי '' (לקמן) כגון שמשלים ארבע על ידי זריקה ולהכי לא מייחי אלא מדרבא

מיפא

בכותל

אע״ג דידע לברייתא דבן עואי: הבא דא אפשר. פי׳ בקונט׳ משום דאין לו בגד מזומן ובחנם פי׳ כן דאפי׳ יש לו מאותו טעם דאסור לגוללו אצלו אסור לפרוש שום בגד: דהא דא נה. הוה מצי לאוקמא כר"ע דאית ליה י קלוטה כמי שהונחה דמיא אלא ניחא ליה לאוקמא אפי׳ כרבנן ואע"ג דאם הוליא ידו מליאה פירות לחוץ אמר בריש מסכת שבת (דף ג:) דאסור להחזירה לא דמי להכא דהתם גזרינן גופו ברה"י וידו ברה"ר אטו גופו וידו ברה"ר דאו איכא איסורא דאורייתא אי הדר מעייל לה דהרי נח אבל הכא אפי׳ הוה כוליה ספר התם אכתי לא נח:

הקדש דאי ר' יהודה הא אמר אם מסולק מן הארץ מלא החוט דלא נח הוא דגוללו אצלו דליכא למגזר מידי דלא דמי לנפילה כלל אבל הונח כל דהו אסור דגזרינן איגודו בידו אטו היכא דנפל

> רה"י היא אבל נדרסת דרגל הרבים עוברת דרך לה ובמקום דדריסת רגלי בני אדם עומדין איכא בזיון כחבי הקדש ולהכי שריוה לגוללו אצלו דלא דמיא לקורא בגג דהתם ליכא בזיון כולי החי משום הכי היכח דנח גזר רבי יהודה אבל בהא מודה דכיון דאוגדו בידו ושבות בעלמא הוא לא גזרינן: חוך ארבע אמות. אקורא על האסקופה קאי ולא ידענא היכא הוא. חוך ארבע אמות שלא נתגלגל הספר עד ארבע אמות בהרקע: מה לי חוץ לארבע. הא כולה שבות היא דאוגדו בידו ומה לי מעביר ד' אמות ברשות הרבים מה לי מכנים מרשות הרבים לאיסהופה רשות היחיד (ני דהא קשרית לה משום דאוגדו בידו ויש כאן משום בזיון וכי היכי דשרית להכנים מרשות הרבים לאיסקופה הכי נמי אית לן למישרי להעביר ד' אמות ברה"ר: איסהופה כרמלים. רחבה ארבעה ואין גובהה עשרה וחולה לה רשות הרבים ולפנים הימנה רשות היחיד: ומייתי ליה. מרה"ר לאיסקופה אין כאן חיוב חטאת ואפילו אין אוגדו בידו דהא מרשות הרבים לכרמלית מעייל הכא דאוגדו בידו שרי ליה לכתחלה: הייב הטחת. שמעביר חרבע חמות ברה"ר הכא דאוגדו בידו לא שרו ליה לכתחלה: נמי נגור. לרבי יהודה דגזר שבות אף בכתבי הקדש נגזר דילמא נפל כוליה מידו ואזיל ושקיל ליה ברשות הרבים ומייתי ליה ברגליו בתוך הבית דרך האיסקופה וקא מעייל מרשות הרבים לרשות היחיד: וכי פימא וכו' דרך עליו. למעלה מראשו שעקרו מרשות הרבים והוליכו דרך למעלה מראשו והניחו לסוף ארבע חייב ואע"ג דאוירא מקום פטור דגבוה (ד) ואין בו מקום רוחב ארבעה אלמא כיון דלא נח במקום פטור לא מהני הכא נמי לא מהני כיון דלא נח באיסקופה אע"ג דדרים עלה לאו הנחת גופו הוא אלא א"כ עמד לפוש: באיסקופה ארוכה. שיש לה משך גדול ברחבה מרשות הרבים עד תוך הבית דאי נמי נפיל כוליה מידו לא אתי לידי חיוב חטאת דאדהכי נזכר ועומד לפוש על האיסקופה והדר מעייל

ליה: סתם כתבי הקדש עיוני מעייני בהו. כי מטי באסקופה והרי עומד בכרמלית: ודילמה. נפיל כוליה לרה"ר ושקיל ליה ומעיין ביה התם ומעייל להו להדיא לבית ולא קאי אאיסקופה מידי: מהלך לעומד דמי. הלכך ליכא למיגזר מידי דאי נפיל כוליה ומעייל ליה כיון דדרים על האיסקופה הרי הוא כעומד בכרמלית ואין כאן חיוב חטאת: דא"ר יוחנן. בפ"ק דשבת (דף ו.) דוורק לאו כעומד דמי: להפוך. יריעת קלף על פניה להגין עליה שלא יעלה אבק על האוחיות: לא אפשר. שאין לו בגד לפרום: והא לא נה. ואפי שבות ליכא: בכוחל משופע. דכיון דבולט למטה נח על בליטתו: למטה

כוליה: הנדרסת. לעולם איסקופה

ל) [לקמן לט.] שבת ח: וע"ש, ב) [שבת ה: כתובות לא:ן, ג) שבת ו., ד) בד"י אדא. ה) ומסכ׳ סופרים פ״ג הלי יבן, ו) נשם הלכה יד וט"ו ע"שו. ז) שבת ה:. רש"ל. ובק"ד הרש"ל מגיה להיפך מן דפריך על דפרישית], ע) שם ד"ה לימה, י) רש"ל מ"ז, כ) [שבת .r.,t5

הגהות הב"ח

(A) גמ' נאסקופה הנדרסת: (ב) שם דאדהכי והכי: (ג) רש"י ד"ה מה לי וכו' רשות היחיד הא לא קשרית לה אלא משום דאוגדו: (ד) ד"ה וכי מימא וכו' דגבוה עשרה ואיו בו: מכאן לכאן דרך גופו ולהכי לא מייתי אלא מדרבא אע"ג דידע לברייתא דבן עזאי ואיירי לקמן כגון שמשלים ארבע על :די זריקה הס״ד

מוסף רש"י

העבירו דרך עליו. שהגניהו למעלה מעשרה, דלא שליט ביה אויר רה"ר והוי מקום פטור, חייב. כי הדר אנחיה ואע"ג לדרך מקום פטור אול (שבת ט.). והא לא נח. (שבת ט.). והא לא נח. ואמאי אסור לגוללו אללו (שבת ה:). בכותל משופע. כולט מלמטה ומצר מלמעלה, דנח ליה על אותו שיפוע (שם).

רבינו חננאל

ומתני׳ ר׳ שמעון היא דאמר אין דבר משום שבות כגון זה דגולל, עומד בפני כתבי הקדש. . ורישא וסיפא ר' שמעון, ומציעתא ר' יהודה. ורבה אוקמה באיסקופה נדרסת, ומשום דלא נידרסי כתבי הקדש שרו רבנן. ונדחו דברי רבה. ואוקמה (כ)אביי בתיסקופה כו מלית, ורשות הרבים עוברת לפניה. תוך ד' אמות חיוב חטאת לא גזור רבנז לגוללו אצלו (ככרמלית) [בכרמלית]. חוץ לד׳ אמות ברשות הרבים דאי מייתי ליה נמצא מעביר ד׳ אמות ברשות הרבים וחייב חטאת, גזור רבנן י לגוללו אצלו (ככרמלית) [בכרמלית]. ואקשינן תוך ר' אמות (כ)[ב]רשות הרבים נמי ניגזור דילמא מעייל ליה (ו)[מ]רשות הרבים לרשות היחיד. וכי תימא כיון דמפסקא ליה כרמלית בין רשות הרבים לרשות היחיד. אי מעייל ליה דרך כרמלית לא מחייב. והא אמר רבא המעביר חפץ מתחלת ד׳ עליו חייב. וה(ו)א המעביר דרך עליו כאילו מעביר למעלה מעשרה (כ)[ב]רשות הרבים הוא שהוא חשוב (ב)מקום פטור, ואפילו הכי חייב. ופריק באיסקופה אריך